

Số: 61 /BC-SKHCN

Quảng Trị, ngày 08 tháng 6 năm 2020

BÁO CÁO

Về việc trả lời ý kiến, kiến nghị của cử tri tại kỳ họp thứ 13, khoá VII

Thực hiện Công văn số 2324/UBND-TH ngày 28/5/2020 của UBND tỉnh về việc báo cáo giải quyết, giải trình ý kiến, kiến nghị của cử tri tại kỳ họp thứ 13 khoá VII, Sở Khoa học và Công nghệ báo cáo kết quả kiến nghị của cử tri như sau:

Ý kiến, kiến nghị của cử tri:

- Cử tri trên địa bàn huyện Cam Lộ kiến nghị: *Thực hiện chủ trương của tỉnh và huyện, các doanh nghiệp, hộ kinh doanh trên địa bàn đã mạnh dạn ứng dụng KHCN nhằm nâng cao chất lượng các sản phẩm hàng hóa nông nghiệp nông thôn. Tuy nhiên, quá trình sản xuất gặp nhiều khó khăn (hộ gia đình phải đi thực tế và học hỏi kinh nghiệm từ các tỉnh, thành, thuê gia công, vay vốn đầu tư...) vì vậy, giá thành sản phẩm cao, khó cạnh tranh trên thị trường. Trong lúc đó, Trung tâm Nghiên cứu, ứng dụng và Thông tin khoa học và công nghệ thuộc Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh là đơn vị sự nghiệp công lập, có nhiều điều kiện thuận lợi về con người, kinh phí, cơ sở vật chất, đặc biệt được trang bị hệ thống máy móc hiện đại, vì vậy, Trung tâm đã sản xuất các sản phẩm công nghệ cao và bán trên thị trường trong và ngoài tỉnh với mức giá khá thấp. Cử tri nhận thấy nhiệm vụ của Trung tâm là nghiên cứu, ứng dụng, chuyển giao khoa học và công nghệ, nếu từng bước thực hiện việc tự chủ kinh phí, Trung tâm thực hiện việc kinh doanh dịch vụ KHCN, chứ không thể kinh doanh thương mại các sản phẩm được làm ra từ “đầu vào” là kinh phí của Nhà nước; như vậy là cạnh tranh không lành mạnh, không công bằng với người dân, doanh nghiệp. Kiến nghị tỉnh xem xét việc cấp phép sản xuất và thương mại của Trung tâm; đồng thời chỉ đạo Trung tâm quan tâm thực hiện các hoạt động thông tin, tư vấn đào tạo, chuyển giao công nghệ cho người dân theo đúng mục đích, ý nghĩa phục vụ công tác quản lý nhà nước.*

Sở Khoa học và Công nghệ Quảng Trị xin trả lời như sau:

Trung tâm Nghiên cứu, Ứng dụng và Thông tin khoa học và công nghệ Quảng Trị (sau đây viết tắt là Trung tâm) là đơn vị sự nghiệp công lập tự đảm bảo một phần chi thường xuyên trực thuộc Sở Khoa học và Công nghệ (*Quyết định số 2641/QĐ-UBND ngày 01/10/2019 của UBND tỉnh*) thực hiện chức năng thông tin, thống kê khoa học và công nghệ; nghiên cứu, ứng dụng, triển khai, chuyển giao công nghệ và thực hiện các nhiệm vụ về phổ biến, giới thiệu, quảng bá và kinh doanh các sản phẩm tiến bộ khoa học và công nghệ phục vụ sản xuất

và đời sống ... phục vụ công tác quản lý nhà nước trên địa bàn tỉnh được quy định tại Nghị định số 54/2016/NĐ-CP của Chính phủ và Thông tư số 01/2017/TT-BKHCN của Bộ Khoa học và Công nghệ. Từ năm 2016, thực hiện chủ trương chung về tái cơ cấu ngành Khoa học và Công nghệ, để khoa học và công nghệ phục vụ thiết thực sản xuất và đời sống. Các hoạt động của Trung tâm đã tạo ra bước đột phá, đạt được những kết quả đáng khích lệ và đã mở ra những hướng sản xuất mới ở địa phương. Hoạt động nghiên cứu, sản xuất và thương mại một số sản phẩm từ dược liệu đã góp phần đưa một số đối tượng dược liệu mang tính đặc thù của địa phương đến với người tiêu dùng.

Với đặc thù về sản xuất nông nghiệp của tỉnh nhà, với điều kiện và cơ sở vật chất, thiết bị hiện có của Trung tâm và với đặc thù của thị trường nông sản và đặc biệt là đối với Quảng Trị chủ yếu bán sản phẩm thô với giá thấp và thị trường hết sức bấp bênh. Trên cơ sở kết quả của 2 nhiệm vụ khoa học và công nghệ cấp tỉnh về Phát triển vùng nguyên liệu và Chế biến sâu sản phẩm Chè vàng. Với chức năng, nhiệm vụ của mình Trung tâm đã ứng dụng công nghệ và tiếp tục sản xuất thử nghiệm, hoàn thiện quy trình công nghệ và sản xuất thành công sản phẩm Chè vàng hòa tan Tralavang với công nghệ chiết suất cô đặc tuần hoàn và sấy chân không ở nhiệt độ thấp nên sản phẩm bảo toàn hầu hết các giá trị dược liệu quý từ cây Chè vàng và trà hòa tan có màu sắc, mùi vị thơm, ngon. Từ kết quả của cây Chè vàng Trung tâm tiếp tục phát triển các sản phẩm khác từ các nguyên liệu đặc thù ở địa phương như Cagali - sản phẩm từ cây Cà gai leo phối hợp với nấm Linh chi đỏ do Trung tâm sản xuất; trà Dây Thìa Canh – Sản phẩm do Trung tâm du nhập, trồng và chế biến tại Quảng Trị; trà Đinh Lăng - Do Trung tâm thu mua sản phẩm để sản xuất; trà Giảo cổ lam Còn Cỏ để phát triển sản phẩm đặc thù của huyện đảo phục vụ khách du lịch...

Các hoạt động xây dựng vùng nguyên liệu, sản xuất, chế biến và thương mại sản phẩm của Trung tâm được xem là mô hình tiêu biểu về “Chuỗi giá trị” của sản phẩm kiểm soát được khâu đầu tiên đến khâu cuối cùng và đây là điều tất yếu trong sản xuất hiện nay. Các sản phẩm của Trung tâm có bao bì, nhãn mác với đầy đủ thông tin và truy xuất nguồn gốc người dùng. Bất cứ ai chỉ cần có smart phone với phần mềm zalo là có thể đọc đầy đủ thông tin về sản phẩm kể cả quy trình, công nghệ sản xuất nên họ sẽ hết sức yên tâm và tin dùng và đây là xu thế tất yếu đối với hàng hóa trong giai đoạn hiện nay. Nếu người dân và doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh sản xuất và thương mại theo hướng này thì tin rằng các sản phẩm của Quảng Trị sẽ phát triển nhanh và ổn định.

Về vấn đề cạnh tranh:

Các sản phẩm của Trung tâm ở dạng khác biệt (trà hòa tan) với các sản phẩm sản xuất trong tỉnh với quy trình, công nghệ sản xuất cũng hoàn toàn khác, sự phối hợp các loại nguyên liệu cũng khác.

Trang thiết bị hiện có của Trung tâm chủ yếu phục vụ công tác nghiên cứu, sản xuất thử nghiệm có công suất không lớn nên quy mô sản xuất và thương mại

các loại sản phẩm rất hạn chế, chủ yếu đề xây dựng thương hiệu các loại dược liệu của tỉnh nhà. Các hoạt động tiếp cận, giới thiệu, thông tin... chủ yếu nhằm mục đích quảng bá các sản phẩm của địa phương, Trung tâm đã hết sức nỗ lực để giới thiệu các sản phẩm của địa phương qua các kênh thông tin và mạng xã hội, nhằm giới thiệu nhiều sản phẩm khác của địa phương ra thị trường chứ không riêng sản phẩm do Trung tâm sản xuất như: Chè vàng, Cà gai leo, nấm Linh Chi, Cam K4 và Tiêu Quảng Trị.

Giá bán các loại sản phẩm của Trung tâm chắc chắn cao hơn giá thị trường như: Đối với Chè vàng hòa tan là 50.000đồng/hộp 75 gam tương đương 50.000đồng/01 kg nguyên liệu khô so với giá bán hiện tại là 25.000đồng/kg sản phẩm Chè vàng khô và đối với cà gai leo – Linh chi giá bán 120.000 đồng/hộp 75gam tương đương 100.000 đồng/01kg nguyên liệu khô so với giá bán hiện tại là 55.000 đồng/kg sản phẩm khô.

Hoạt động sản xuất, chế biến của Trung tâm nếu không gắn liền với quảng bá và thương mại sản phẩm thì chắc chắn rằng kết quả nghiên cứu, ứng dụng sẽ không có giá trị thực tiễn và chắc chắn rằng giá trị của các sản phẩm đặc thù của Quảng Trị sẽ ít được phổ biến.

Với các lý do trên thì khó có cơ sở để nói rằng sản phẩm của Trung tâm cạnh tranh không công bằng với người dân.

Vấn đề chuyển giao công nghệ:

Trên thực tế hướng đi và kết quả hoạt động của Trung tâm được Bộ Khoa học và Công nghệ và các địa phương khác đánh giá cao (là 1 trong 3 báo cáo điển hình tham luận tại Hội nghị toàn quốc các Trung tâm Ứng dụng năm 2018); được Bộ Khoa học và Công nghệ tặng bằng khen năm 2018; nhiều địa phương, Trung tâm các tỉnh bạn đến tham quan, học hỏi; một số trường đại học đến chia sẻ và hợp tác (Đại học Y dược Huế, Đại học Nông lâm Huế, Đại học Sư phạm Đà Nẵng; Học viện Nông nghiệp Việt Nam) nhiều doanh nghiệp đến tham quan, học tập. Một số địa phương đã ứng dụng công nghệ để sản xuất như Nghệ An (Pù Mát), Hà Tĩnh (Trung tâm Ứng dụng) và Quảng Bình (Trung tâm Ứng dụng).

Trung tâm đã liên tục mời gọi các doanh nghiệp đầu tư và Trung tâm sẵn sàng hỗ trợ, chuyển giao công nghệ (theo NQ 31/2017/NQ-HĐND) nhưng đến nay một số doanh nghiệp đã tiếp cận nhưng chưa mạnh dạn đầu tư. Thậm chí Sở Khoa học và Công nghệ đã giao cho Trung tâm lập dự án sản xuất và đề nghị Bộ Khoa học và Công nghệ hỗ trợ (thông qua dự án thuộc Chương trình Nông thôn – Miền núi) nhưng đến nay vẫn chưa có doanh nghiệp trong tỉnh đầu tư sản xuất.

Về hoạt động sản xuất, thương mại của đơn vị:

Trung tâm là đơn vị sự nghiệp công lập tự đảm bảo một phần chi thường xuyên trong đó có nhiệm vụ, quyền hạn: Tổ chức cung cấp các sản phẩm và dịch vụ thuộc lĩnh vực KH&CN gồm: Tổ chức sản xuất, thương mại các loại sản phẩm: Chế phẩm sinh học, phân hữu cơ vi sinh, giống cây trồng, vật nuôi phục

vụ sản xuất, bảo vệ môi trường và một số sản phẩm: Hoa, thực phẩm chức năng... Tổ chức cung cấp các sản phẩm và dịch vụ KH&CN khác thuộc thẩm quyền theo quy định của pháp luật nên Trung tâm nỗ lực tìm kiếm nguồn thu cho đơn vị; kinh phí phục vụ sản xuất Trung tâm hoàn toàn tự chủ. Hiện tại Trung tâm đang gặp khó khăn về nguồn thu nên đây là một trong những giải pháp để Trung tâm hoạt động.

Với mô hình hoạt động của Trung tâm Nghiên cứu, Ứng dụng và Thông tin Khoa học và Công nghệ Quảng Trị được Bộ Khoa học và Công nghệ, Cục Ứng dụng và Phát triển công nghệ, nhiều địa phương trên cả nước đánh giá cao và nhân rộng. Hoạt động của Trung tâm hoàn toàn phù hợp với chức năng, nhiệm vụ theo Nghị định 54/2016/NĐ-CP của Chính phủ, Thông tư 01/2017/TT-BKH&CN của Bộ Khoa học và Công nghệ và tinh thần chỉ đạo của UBND tỉnh.

Trên đây là trả lời của Sở Khoa học và Công nghệ về ý kiến, kiến nghị của cử tri huyện Cam Lộ, Sở Khoa học và Công nghệ báo cáo HĐND, UBND tỉnh được biết, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- HĐND tỉnh;
- UBND tỉnh;
- Ban Giám đốc;
- Lưu: VT, TT NCUD.

GIÁM ĐỐC

Trần Ngọc Lân